ISSN 1681-6277

ЕКОНОМІКА ТА ПРАВО

3
(42)
2015

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Головний редактор
В.К. МАМУТОВ, акад. НАН України

В.А. УСТИМЕНКО, д-р юрид. наук, член-кор. НАПрН України (заст. головного редактора); І.В. ЗАБЛОДСЬКА, д-р екон. наук (заст. головного редактора); А.Г. БОБКОВА, д-р юрид. наук, акад. НАПрН України; С.С. ВАЛІТОВ, д-р юрид. наук; Р.А. ДЖАБРАІЛОВ, д-р юрид. наук; Г.Д. ДЖУМАГЕЛЬДІЄВА, д-р юрид. наук; О.Р. ЗЕЛЬДІНА, д-р юрид. наук; Є.М. АХРОМКІН, д-р екон. наук С.В. БОГАЧОВ, д-р екон. наук; В.П. ВИШНЕВСЬКИЙ, д-р екон. наук, акад. НАН України; М.В. МЕЛЬНИКОВА, д-р екон. наук; О.Ф. НОВІКОВА, д-р екон. наук; В.М. ХОБТА, д-р екон. наук; Ю.С. РОГОЗЯН, канд. екон. наук; С.І. ГРЕЧАНА, канд. екон. наук (відповідальний секретар)

EDITORIAL BOARD

Chief editor
V.K. MAMUTOV, Acad. NAS of Ukraine

V.A. USTYMENKO, Dr. of Juridical Sciences, corr. member. NAJrN of Ukraine (Dep. Editor); I.V. ZABLODSKA, Dr. of Economic Sciences (Dep. Editor); A.G. BOBKOVA, Dr. of Juridical Sciences, Acad. NAJrN of Ukraine; S.S. VALITOV, Dr. of Juridical Sciences; R.A. DZHABRAILOV, Dr. of Juridical Sciences; G.D. DZHUMAHELDIYEVA, Dr. of Juridical Sciences; O.R. ZELDINA, Dr. of Juridical Sciences; E.M. AHROMKIN, Dr. of Economic Sciences; S.V. BOGACHEV, Dr. of Economic Sciences; V.P. VISHNEVSKY, Dr. of Economic Sciences, Acad. NAS of Ukraine; M.V. MELNIKOVA, Dr. of Economic Sciences; O.F. NOVIKOVA, Dr. of Economic Sciences; V.M. HOBTA, Dr. of Economic Sciences; Y.S. ROHOZYAN, Cand. of Economic Sciences; S.I. HRECHANA, Cand. of Economic Sciences (executive secretary)

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації — серія КВ № 4531 від 05.09.2000 р.

Журнал включено до переліку фахових видань з економічних наук (перереєстрація: Наказ МОН України № 1328 від 21.12.2015)

Рекомендовано до друку вченою радою Інституту економіко-правових досліджень НАН України, протокол № 8 від 29 вересня 2015 р.

Журнал «Економіка та право» включено до міжнародної наукометричної бази Наукової електронної бібліотеки elibrary.ru (Російський індекс наукового цитування — РІНЦ)

Електронна версія журналу англійською мовою: www.economiclaw.dn.ua

Матеріали друкуються мовою оригіналу

Точка зору редакції не завжди збігається з точкою зору авторів. Відповідальність за точність викладених фактів, прізвищ, цитат несуть автори При передрукуванні посилання на журнал «Економіка та право» є обов'язковим

Відповідальний секретар за видання канд. екон. наук *С.І. Гречана*

Адреса редакції: 01032, м. Київ, бульвар Тараса Шевченка, 60

Тел. (044) 456-94-99, (044) 200-55-68

E-mail: ekon.pravo@gmail.com

Редактори *С.І. Гречана, З.А. Болкотун*

Certificate of the print media outlets state registration — series of KB № 4531 from 05.09.2000

The Journal is listed as a specialized economic periodical by the Higher Commission of Academic Degrees and Titles of Ukraine the latest update of the accreditation — Decree of the Ministry of Education and Science # 1328 as of 21.12.2015

Recommended for publication by the Institute of Economics and Legal Researches of NAS of Ukraine's academic council, the protocol number 39 of October 27, 2014

«Economics and Law» included in the international scientific base metric Scientific Electronic Library elibrary.ru (Russian Science Citation Index — RISC)

The electronic version of the journal in English: www.economiclaw.dn.ua

Printed materials in the original language

The editorial board don't always coincide with the point of the authors view Responsibility for the accuracy of the facts, names, quotes carried by the authors At a reprint the reference to the journal «Economics and Law» is obligatory

Responsible for release
Cand. of Economic Sciences *S.I. Grechana*

Editorial address: 01032, Kiev, Taras Shevchenko boulevard, 60

Ph. (044) 456-94-99, (044) 200-55-68

E-mail: ekon.pravo@gmail.com

Технічні редактори *Т.М. Шендерович, О.А. Бурдік*

Комп'ютерна верстка *Н.М. Коваленко*

Підп. до друку 24.12.2015. Формат 60 × 84/8. Папір офс. Гарн. Ньютон. Ум. друк. арк. 21,16. Обл.-вид. арк. 21,13. Тираж 100 прим. Зам. № 4428.

Видавець і виготовлювач Видавничий дім «Академперіодика» НАН України
01004, Київ-4, вул. Терещенківська, 4

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 544 від 27.07.2001

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ ▪ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКО-ПРАВОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ НАН УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
МІНІСТЕРСТВА ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ЕКОНОМІКА ТА ПРАВО

3(42) · 2015

СЕРІЯ «ЕКОНОМІКА»

ECONOMY AND LAW

НАУКОВИЙ ЖУРНАЛ ▪ ЗАСНОВАНИЙ У СЕРПНІ 2001 р. ▪ ВИХОДИТЬ 3 РАЗИ НА РІК ▪ КИЇВ

Економіці — правове забезпечення,
законам — економічне обґрунтування

ЗМІСТ

Від головного редактора

МАМУТОВ В.К. Юридические средства усиления заинтересованности субъектов хозяйствования 3

Соціально-економічні проблеми регіонального розвитку

AHROMKIN E.M., ALEKSEEV A.S. Rationalize of transport development system in the region 11

БУЗЬКО І.Р., БОЙЧЕНКО Е.Б. Обґрунтування форм діагностики продуктивних сил у контексті розвитку регіонального соціуму 19

ЗАБЛОДСЬКА І.В. Інфраструктурне забезпечення підтримки розвитку малого бізнесу на сході України 27

КАВЫРШИНА В.А. Формирование местных бюджетов: международный опыт и украинские реалии 32

Економіко-правові проблеми міжрегіонального співробітництва

BURBELO S.O., KROLENKO M.S. Concept of «border area» in the conditions of interregional activation and cross-border cooperation in Ukraine 40

ВАСИЛЬЧУК Н.О. Семантичний аналіз складових категорії «елемент інфраструктури міжрегіонального співробітництва» 45

ГРЕЧАНА С.І. Міжрегіональне співробітництво як сучасний чинник економічного зростання 51

ГУДІМА Т.С., СКУБАК Є.О. Правові аспекти лібералізації руху капіталу в Україні: проблеми та перспективи 57

CONTENTS

From Chief Editor

MAMUTOV V.K. Juridicial facilities increased interest of business entities 3

Socio-economic problems of regional development

AHROMKIN E.M., ALEKSEEV A.S. Rationalize of transport development system in the region 11

BUZKO I.R., BOYCHENKO E.B. Justification forms diagnostic of the productive forces in the context of the development of the regional society 19

ZABLODSKA I.V. Infrastructure software of supporting the small business development in eastern Ukraine 27

KAVYRSHINA V.A. The formation of local budgets: international experience and ukrainian realities 32

Economic and legal issues of interregional cooperation

BURBELO S.O., KROLENKO M.S. Concept of «border area» in the conditions of interregional activation and cross-border cooperation in Ukraine 40

VASILCHUK N.O. Semantic analysis of «infrastructure interregional cooperation» category components in the conditions of transition to postindustrial society 45

GRECHANA S.I. Interregional cooperation as up-to-date factor of economic growth 51

HUDIMA T.S., SKUBAK E.O. Legal aspects of capital movement's liberalization in Ukraine: problems and prospects 57

© ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКО-ПРАВОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ НАН УКРАЇНИ, 2015

ПОПОВА І.А. Інформаційна інфраструктура міжрегіонального співробітництва 63
POPOVA I.A. The informative infrastructure of interregional cooperation

РОГОЗЯН Ю.С. Нормативне забезпечення міжрегіонального співробітництва 70
ROGOZYAN Yu.S. Normative support interregional cooperation

Економіко-правові проблеми розвитку міста
Legal problems of the city economic development

БОГАЧОВ С.В. Оцінка попиту на ресурсоощадне обладнання у сфері теплопостачання великих міст та агломерацій (з урахуванням угоди про ЗВТ між Україною та ЄС) 77
BOGACHEV S.V. Demand for resource-saving equipment in heat supply sphere of large cities and agglomerations (including the agreement on free area between Ukraine and the EU)

ГРАДОБОЄВА Є.С. Напрями підтримки енергетичної безпеки у сфері ЖКГ міських агломерацій (у рамках дії угоди про асоціацію/ зону вільної торгівлі між Україною та ЄС) 85
GRADOBOEVA E.S. The supporting tendencies of energy security in the housing sector of urban agglomerations (in the framework of the association agreement / free trade area between Ukraine and the EU)

КАРЛОВА О.А. Управління містом, орієнтоване на потреби майбутнього розвитку 94
KARLOVA O.A. Of city management oriented to the needs of future development

МЕЛЬНИКОВА М.В. Крос-кордонні міськи агломерації: досвід та перспективи розвитку з урахуванням угоди про ЗВТ між Україною та ЄС 100
MELNIKOVA M.V. Cross-border town agglomeration: the experience and prospects of its development taking into account the agreement about free area between the EU and Ukraine

ТАРАСЕВИЧ О.В. Регулювання ринку праці в умовах соціально-економічного розвитку міських агломерацій в Україні 106
TARASEVICH E.V. Labor market regulation in the context of social and economic development of the metropolitan areas in Ukraine

Економіка праці та соціальна політика
Economy labour and social politics

ЗАВОЙСЬКИХ Ю.А. Тенденції розвитку трудової мотивації з позицій системного підходу 115
ZAVOYSKYH Yu.A. The labour motivation trends with the system approach

КОРНІЙЧУК О.П. Пілотний проект побудови сучасної системи охорони здоров'я у Донецькій та Луганській областях 119
KORNIYCHUK O.P. The pilot project of building modern health area in Donetsk and Lugansk regions

ПЕРЕПЕЛЮКОВА О.В. Основні засади створення умов ефективного функціонування ринку праці України 124
PEREPELYUKOVA O.V. Basic principles of creation of conditions for effective functioning of the labor market in Ukraine

СИВОКОНЬ А.В. Сучасний стан молодіжного ринку праці України 129
SYVOKON A.V. Current state of the youth labor market in Ukraine

Проблеми управління підприємством
Enterprise management problems

НОСКОВА С.А. Прогнозування обсягів продажу та грошових потоків підприємства: прикладний аспект 135
NOSKOVA S.A. Forecasting sales volumes and cash flows of the company: applied aspect

ТАТАРЧЕНКО О.М. Інноваційні проекти як складова системи управління розвитком підприємства 142
TATARCHENKO O.M. Innovative projects as a part of the enterprise management

ТОМАШЕВСЬКА О.Ю. Концептуальні засади економічного стимулювання ефективного водозабезпечення промислових підприємств 147
TOMASHEVSKA O.Yu. Conceptual framework of economic incentives for efficient water supply of industrial enterprises

Економіко-правові проблеми сталого розвитку
Economic and legal issues of sustainable development

ТОКУНОВА А.В. Використання досвіду забезпечення енергетичної безпеки Китаю в Україні 154
TOKUNOVA A.V. The use of energy security ensuring experience of China in Ukraine

ШВЕЦЬ Н.В., ХАНДІЙ О.О. Основні риси та тенденції розвитку ринку інжинірингових послуг 160
SHVETS N.V., KHANDIY H.O. Main aspects and tendencies in development of the market of engineering services

ШЕВЦОВА Г.З. Хімічна промисловість України в умовах ЗВТ з ЄС. Оцінка перших підсумків 165
SHEVTSOVA A.Z. The Ukrainian chemical industry under FTA with EU. Evaluation of first results

КУДРІНА О.Ю. Створення сприятливого інвестиційного клімату для стимулювання внутрішньодержавних та зовнішніх капіталовкладень у промисловість 172
KUDRINA O.Yu. Creation of favourable investment climate is for stimulation of domestic and external capital investments in industry

Запрошуємо до дискусії
Welcome to discussion

РОЗОВСЬКИЙ Б.Г. Донбасс: односторонний взгляд в прошлое 177
ROZOVSKIY B.G. Donbass: the one-sided look at the past

УДК 332

Н.О. ВАСИЛЬЧУК, канд. екон. наук, науковий співробітник
Інститут економіко-правових досліджень НАН України, м. Київ

СЕМАНТИЧНИЙ АНАЛІЗ СКЛАДОВИХ КАТЕГОРІЇ «ЕЛЕМЕНТ ІНФРАСТРУКТУРИ МІЖРЕГІОНАЛЬНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА»

Ключові слова: елемент, інфраструктура, регіон, міжрегіональне співробітництво.

Проаналізовано точки зору зарубіжних і вітчизняних авторів, а також законодавчі та нормативні акти щодо тлумачення категорії «елемент інфраструктури міжрегіонального співробітництва» з використанням прийомів семантичного аналізу, який передбачає логічний аналіз слова і його змісту. Встановлено логічна послідовність щодо розуміння категорії «елемент інфраструктури міжрегіонального співробітництва».

Запропоновано варіанти формулювання визначень, які є структурними елементами категорії «елемент інфраструктури міжрегіонального співробітництва», що в свою чергу дозволили сформулювати підсумкове визначення «елемент інфраструктури міжрегіонального співробітництва». Стаття дає підстави перейти до дослідження безпосередньо елементів інфраструктури міжрегіонального співробітництва з метою її подальшої оптимізації та імплементації в умовах переходу до постіндустріального суспільства.

Поглиблення дисбалансу в економічно-соціальному розвитку на регіональному та місцевому рівні істотно ускладнює реалізацію єдиної політики у сфері соціально-економічних перетворень, збільшує загрозу виникнення регіональних криз, дезінтеграції національної економіки; перешкоджає формуванню загальнодержавного ринку товарів і послуг; не дає змоги повною мірою використовувати потенціал міжрегіонального та прикордонного співробітництва.

З початку 2014 року з'явилися додаткові ризики, пов'язані як із зовнішнім впливом дій Російської Федерації стосовно Автономної Республіки Крим, м. Севастополь та східних регіонів України, так і з внутрішніми чинниками, спричиненими недосконалістю державної політики.

З урахуванням наведеного, державна регіональна політика повинна бути спрямована насамперед на розв'язання проблем низької інвестиційної привабливість регіонів та інноваційної активності в них, нерозвиненості виробничої та соціальної інфраструктури, зростання регіональних диспропорцій у сфері соціально-економічного розвитку регіонів та слабких міжрегіональних зв'язків, нераціонального використання людського потенціалу. Всі ці проблеми зазначені у постанові Кабінету міністрів України від 6 серпня 2014 р. № 385 «Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року» [1].

Найважливішою умовою поглиблення та розширення інтеграції регіонів України, зміцнення єдиного економічного простору є фор-

© Н.О. ВАСИЛЬЧУК, 2015

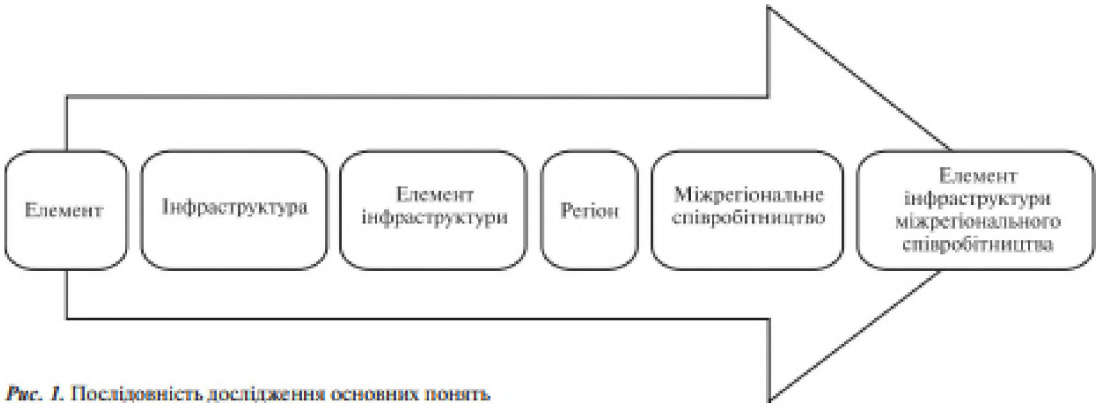

Рис. 1. **Послідовність дослідження основних понять**

мування комплексної високотехнологічної інфраструктури міжрегіонального економічного співробітництва.

Особливого значення набуває модернізація інфраструктури міжрегіонального (транскордонного) співробітництва. Оскільки від її розвитку залежить ефективність співпраці між регіонами різних держав.

Перш ніж говорити про інфраструктурні зміни, перетворення, модернізацію тощо, доречно узагальнити наукові точки зору стосовно розуміння категорії «елемент інфраструктури міжрегіонального співробітництва».

Найбільша частина досліджень і теорій щодо інфраструктури та її складових елементів з'явилася наприкінці 1960-х — початку 1970-х рр. Серед них треба відзначити роботи Р. Йохімсона, Е. Сімоніса, Ж. Штолера, А. Пізенті, П. Розенштейна-Родана [2], Д. Рея та ін. В галузі дослідження «соціального накладного капіталу» можна відзначити роботи Д. Кларка, А. Маршала, А. Хіршмана та інших економістів.

Питанням визначення сутності та складових елементів інфраструктури присвячені праці багатьох вітчизняних вчених, а саме О. Бабінова [3], П. Біленького, І. Біловського, О. Васильєва [4], С. Герасимчука, С. Носової, В. Михальського, Л. Прокопенко [5], В. Стаханова, В.Федька, В.Ходаківської, Шубіна та ін. Ситуація ускладнюється відсутністю єдиної думки щодо визначення інфраструктури та її складових елементів у цілому, а також у рамках міжрегіонального співробітництва.

Мета дослідження: дефініція категорії «елемент інфраструктури міжрегіонального співробітництва» на основі прийомів семантичного ідеалізму.

Під час дефініції терміну «елемент інфраструктури міжрегіонального співробітництва» доречно зупинитися на розгляді кількох понять, послідовність яких наведена на рис. 1.

Під *елементом* розуміють складову частину чого-небудь (проста, яка не складається, з інших частин) [6].

Що стосується поняття «інфраструктура», то вперше цей термін в економічній літературі був використаний в роботах П. Розенштейна-Родана та деяких німецьких науковців. Так, для позначення інфраструктури в сучасному розумінні використовували термін «суспільний накладний або допоміжний капітал». П. Розенштейн-Родан розглядає інфраструктуру як умови навколишнього суспільного середовища, необхідні для того, щоб приватна промисловість могла зробити перший ривок. Поняття інфраструктури він відносить не тільки до шосейних доріг, дамб і залізниць, але також до каналізації й інших підприємств комунального господарства [2].

У сучасній економічній літературі виділено кілька методологічних підходів до визначення сутності поняття «інфраструктура», які представлені на рис. 2.

Проаналізувавши методологічні підходи до визначення поняття «інфраструктура» та враховуючи мету дослідження, доходимо висновку, що дошільно дотримуватися комплексного підходу у тлумаченні поняття: можна стверджувати, що інфраструктурою називаємо все, що може забезпечити успішну взаємодію об'єктів і суб'єктів системи, в якій вона застосовується.

Систематизація знань відносно поняття «елемент інфраструктури», може відбуватися із

допомогою горизонтального та вертикального підходів.

Вертикальний підхід передбачає розгляд інфраструктури всередині певної сфери економіки, залежно від рівня її формування та функціонування, і дозволяє виділити такі рівні: міжнародний, національний, регіональний, міський, локальний. В економічній літературі так само трапляються такі формулювання, як інфраструктура магістральна, регіональна та локально-виробнича. Перша забезпечує процес обігу в цілому по країні, друга — в окремому регіоні, обслуговуючи відтворення регіонального господарства, третя — всередині підприємства чи об'єднання. Магістральна інфраструктура створює можливості для безперебійного функціонування всього суспільного виробництва, злиття всіх частинок, локальних процесів відтворення в єдиний процес. Локальна інфраструктура забезпечує відтворення в межах окремого підприємства (об'єднання) [4].

При горизонтальному підході елементи інфраструктури групують за сферами діяльності і виділяють виробничу, соціальну та інституційну інфраструктуру.

Елементи виробничої інфраструктури представлені в таких галузях, як транспорт, зв'язок, енергетичне господарство, комунальне господарство, оптова торгівля, складське господарство та матеріально-технічне постачання, наука, інформація (в т. ч. наземні шляхи сполучення, трубопроводи, канали, портові споруди, аеропорти, вокзали, склади, лінії електропередач, системи водопостачання та каналізації, зв'язку і т. д.).

Елементи соціальної інфраструктури складають матеріально-технічну основу освіти, охорони здоров'я, занять спортом, культури, побутового обслуговування та роздрібної торгівлі,

Рис. 2. Характеристика методологічних підходів до визначення сутності поняття «інфраструктура»

громадської безпеки. До них відносяться школи, лікарні, театри, стадіони, ательє і тощо.

Елементи інституційної інфраструктури — це державний апарат економічного регулювання, кредитно-фінансова сфера, установи, що забезпечують управління народним господарством району, країни. Вони формується з організацій, що регулюють і направляють економіку, обчислювальних центрів, установ фінансово-кредитної системи.

Окрім зазначеного, всі елементи інфраструктури можна розділити на мережеві і дискретні. Мережева інфраструктура вмішує відповідні фізичні зв'язки. До того ж такий характер інфраструктури може бути обмежений простором. Водопостачання та каналізація є мережевою системою тільки в межах населеного пункту. Великі канали, автомобільні дороги, залізниці, розташовані в мережі на відстані декількох сот, тисяч і більше кілометрів. Враховуючи, що певні інфраструктурні об'єкти знаходяться на обмеженій території, вони матимуть і дискретний характер при оцінці всієї країни або регіону. Дискретний характер мають об'єкти інфраструктури соціального призначення: установи освіти, охорони здоров'я, культури і т. д. [4].

З урахуванням вище викладеного відносно визначення поняття «елемент інфраструктури», бачимо, що в загальному вигляді *елементом інфраструктури* можна вважати ту складову частину, яка забезпечує успішну взаємодію об'єктів і суб'єктів системи незалежно від сфери діяльності, рівня її формування та функціонування.

Дефініція категорії «елемент інфраструктури міжрегіонального співробітництва» вимагає тлумачення поняття «регіон» та «міжрегіональне співробітництво». Регіон — це велика індивідуальна територіальна одиниця (наприклад, природна, економічна, політична тощо), дещо відмінна від чинного політичного або адміністративного поділу. Також під регіоном іноді розуміють певну територію, що відрізняється від інших територій за низкою ознак і яка характеризується цілісністю та взаємозв'язністю її складових елементів [11].

Під регіоном в економічній літературі розуміється велика територія країни, що характеризується цілісним спеціалізованим народно-господарським комплексом, який у свою чергу сформувався на основі суспільного поділу праці і місцевих природних ресурсів, а також розвинутою адміністративною, господарчою і суспільною інфраструктурою [12].

У Законі України «Про стимулювання розвитку регіонів» поняття «регіон» вживається у такому значенні: «територія Автономної Республіки Крим, області, міст Києва та Севастополя» [13]. У розпорядженні Президента України «Про комісію з розробки Концепції державної регіональної політики України» під регіоном розуміють частину території країни, яка характеризується комплексом властивих їй природно-географічних, економічних та інших ознак. Регіон може збігатися з кордоном адміністративно-територіальної одиниці або об'єднувати території кількох таких одиниць» [14].

Узагальнюючи матеріал, доходимо висновку, що *регіон* — відносно самостійна територія із замкнутим циклом відтворення, особливими формами прояву стадій відтворення й специфічним ходом процесів розвитку, яка є підсистемою національної економіки і прямо впливає на її розвиток.

Остання категорія, яка потребує уточнення задля досягнення кінцевої мети, — «міжрегіональне співробітництво». В теорії виділяють декілька підходів до її визначення.

Прихильники першого підходу міжрегіональним співробітництвом називають співпрацю регіонів різних держав (партнерські зв'язки), що не є безпосередніми сусідами, але мають спільні інтереси на двосторонньому рівні [5].

У другому підході під цим поняттям розуміють взаємоузгоджену діяльність, спрямовану на встановлення відносин між територіальними громадами або владою двох чи більше договірних сторін, окрім відносин транскордонного співробітництва між владою сусідів, включаючи укладання з територіальними громадами або владою інших держав угод про співробітництво [15]. При визначенні сутності даного поняття науковці виділяють суб'єктів міжрегіонального співробітництва.

Прихильники третього підходу вважають міжрегіональним співробітництвом узгоджені дії (як усередині держави, так і за її межами) органів державної влади, органів влади адміністративно-територіальних одиниць, органів місцевого самоврядування, юридичних осіб, громадських організацій, які відбуваються в

рамках чинного законодавства держав-учасниць, спрямовані на зміцнення всесторонніх відносин суміжних держав у вирішенні питань стійкого розвитку регіонів, підвищення добробуту населення, забезпеченні безпеки життя громадян, охорони навколишнього середовища і взаємодопомоги в надзвичайних ситуаціях, зміцнення дружби і добросусідства держав-учасниць. При визначенні даного поняття чітко визначають напрями реалізації міжрегіонального співробітництва, а також розширюють склад суб'єктів даних відносин [9, 15].

Деякі дослідники під міжрегіональним співробітництвом розуміють систему економічних відносин та інтересів на регіональному рівні, які формуються і розвиваються у процесі функціонування регіональних господарських систем та зумовлені територіальним поділом праці, наявністю конкурентних переваг та природно-ресурсними і геополітичними умовами [16]. Як видно, вони визначають суб'єктів даних відносин, а також місця, де вони повинні відбуватися.

Отже, *«міжрегіональне співробітництво»* — взаємоузгоджена як усередині держави, так і за її межами діяльність органів державної влади, органів влади адміністративно-територіальних одиниць, органів місцевого самоврядування, юридичних осіб, громадських організацій, яка здійснюється на підставі чинного законодавства з метою вирішення спільних економічних, соціальних, культурних, екологічних та інших питань. А *інфраструктура міжрегіонального співробітництва* буде являти собою сукупність елементів, які створюють і регулюють умови, необхідні для безперебійного функціонування господарських взаємозв'язків та взаємодії суб'єктів і об'єктів регіональної економіки.

Висновки. На основі семантичного аналізу структурного складу різних визначень дійшли висновку, що під елементами інфраструктури міжрегіонального співробітництва розуміють ту частину цілого, яка забезпечує умови, необхідні для безперебійного функціонування господарських взаємозв'язків та взаємодії суб'єктів і об'єктів, які розташовані на його території та які надають виробничим, невиробничим підприємствам і населенню в рамках співпраці інформаційні послуги, послуги з транспортування, послуги з постачання води, тепла, газу й електроенергії.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. *Постанова* Кабінету міністрів України від 6 серпня 2014 р. № 385 «Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року» [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://zakon4.rada.gov.ua/laws
2. *Rosenstein-Rodan P.* Notes on the Theory of the «Big Push» // Economic Development for Latin America. — 1961. — № 4. — P. 60.
3. *Бабінова О.* Міжрегіональне співробітництво: зміст, форми, роль та проблеми реалізації в Україні / О. Бабінова // Державне управління та місцеве самоврядування. — 2011. — Вип. 4 (11) [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://pervomaysk.mk.gov.ua/store/files/13826602329.pdf
4. *Васильєв О.В.* Методологія і практика інфраструктурного забезпечення функціонування і розвитку регіонів України : Монографія. — Харків : ХНАМГ, 2007. — 341 с.
5. *Прокопенко Л.Л.* Розвиток регіонального співробітництва України в контексті європейської інтеграції : Монографія / Л.Л. Прокопенко, О.М. Рудік, І.Д. Шумілова; за заг. ред. Л.Л. Прокопенка. — Донецьк, 2008. — 132 с.
6. *Даль В.* Толковый словарь живого великорусского языка [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://www.classes.ru/all-russian/russian-dictionary-Dal-term-43468.htm
7. *Маркс К.* Капітал [Електронний ресурс]. — Режим доступу : https://bookmate.com/reader/o4XDVGZP
8. *Баньков А.П.* Вступ до економічної і соціальної географії [Текст]: підручник / А.П. Баньков, Я.Б. Олійник, А.В. Степаненко — К. : Либідь, 1997. — 320 с.
9. *Модельний* закон про міжрегіональне співробітництво від 31.10.2007 р. [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/997_144
10. *Закон* України «Про транскордонне співробітництво» від 24.06.2004 р. № 1861-IV [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1861-15
11. *Вікіпедія* [Електронний ресурс]. — Режим доступу : https://uk.wikipedia.org
12. Словник з регіональної політики / Інститут регіональних та євроінтеграційних досліджень ЄвроРегіо Україна [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://eu.prostir.ua/library/14405.html
13. *Закон* України «Про стимулювання розвитку регіонів» від 08.09.2005 р. № 2850-IV // ВВР України. — 2005. — № 51. — ст. 548 (остання редакція від 10.06.2012 р.) [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2850-15
14. *Розпорядження* Президента України «Про комісію з розробки Концепції державної регіональної політики України» від 30.09.1999 р. № 241/99-рп [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://docs.dtkt.ua/doc/1074. 2019.0
15. *Регіональна політика* в країнах Європи: Уроки для України / С. Максименко, Є. Кіш та ін.; за ред. С. Максименка // Центр Ін-ту Схід-Захід. — К. : Логос, 2000. — 171 с.

16. *Сторонянська І.* Міжрегіональні інтеграційні процеси в Україні: тенденції та перспективи розвитку / І. Сторонянська; Інститут регіональних досліджень НАН України. — Львів, 2009. — 392 с.

Надійшла 03.08.2015

Н.А. Васильчук

Институт экономико-правовых исследований НАН Украины, г. Киев

СЕМАНТИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ СОСТАВЛЯЮЩИХ КАТЕГОРИИ «ЭЛЕМЕНТ ИНФРАСТРУКТУРЫ МЕЖРЕГИОНАЛЬНОГО СОТРУДНИЧЕСТВА» В УСЛОВИЯХ ПЕРЕХОДА К ПОСТИНДУСТРИАЛЬНОМУ ОБЩЕСТВУ

Проанализированы точки зрения зарубежных и отечественных ученых, а также законодательные и нормативные акты относительно понимания категории «элемент инфраструктуры межрегионального сотрудничества» с использованием приемов семантического анализа. Он предполагает анализ отношения между словом и его содержанием. Установлена логическая последовательность относительно понимания категории «элемент инфраструктуры межрегионального сотрудничества».

Предложены варианты формулировки определений, являющихся структурными элементами категории «элемент инфраструктуры межрегионального сотрудничества», которые в свою очередь позволили сформулировать итоговое определение «элемент инфраструктуры межрегионального сотрудничества». Данная статья дает основания перейти к исследованию непосредственно элементов инфраструктуры межрегионального сотрудничества с целью ее дальнейшей оптимизации и имплементации в условиях перехода к постиндустриальному обществу.

Ключевые слова: элемент, инфраструктура, регион, межрегиональное сотрудничество.

N.O. Vasilchuk

Institute of Economic and Legal Researches of NAS of Ukraine, Kyiv

SEMANTIC ANALYSIS OF «INFRASTRUCTURE INTERREGIONAL COOPERATION» CATEGORY COMPONENTS IN THE CONDITIONS OF TRANSITION TO POSTINDUSTRIAL SOCIETY.

Views of foreign and domestic authors were analyzed as well as laws and regulations concerning the understanding of the «element of the interregional infrastructure cooperation » category with the reception of the semantic analysis which involves the analysis of the relationship between the word and its meaning. Logical sequence concerning the understanding of the «element of the interregional infrastructure cooperation» category is established.

The proposed variants of the definitions forming which are structural elements of the «element of the interregional infrastructure cooperation» category which in turn allowed us to formulate the final definition of «element of the interregional infrastructure cooperation». This article gives a reason to go directly to the study of the interregional infrastructure cooperation with a view to further streamlining and implementation of the transition to a post-industrial society.

Key words: element, infrastructure, district, interregional cooperation.